



Βρυξέλλες, 19 Μαΐου 2017  
(OR. en)

9057/17

---

---

Διοργανικός φάκελος:  
2016/0404 (COD)

---

---

COMPET 328  
MI 400  
ETS 38  
DIGIT 132  
SOC 329  
EMPL 246  
CONSOM 202  
CODEC 785

#### ΣΗΜΕΙΩΜΑ

---

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Συμβούλιο

---

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8713/17 COMPET 282 MI 365 ETS 33 DIGIT 111 SOC 300 EMPL 225  
CONSOM 168 CODEC 701

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 5281/1/17 REV 1 COMPET 22 MI 32 ETS 3 DIGIT 6 SOC 16 EMPL 12  
CONSOM 11 CODEC 36 IA 7

---

Θέμα: Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ  
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση  
νέας νομοθετικής κατοχύρωσης επαγγελματών  
- Γενική προσέγγιση

---

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπείες το κείμενο τις προαναφερόμενης πρότασης όπως προέκυψε μετά τη συνεδρίαση της Επιτροπής των Μονίμων Αντιπροσώπων της 10ης Μαΐου 2017.

Οι προτάσεις διατύπωσης της Προεδρίας επισημαίνονται με έντονα υπογραμμισμένα στοιχεία, ενώ οι διαγραφές με [...].

Καλείται το Συμβούλιο να συμφωνήσει επί γενικής προσέγγισης όσον αφορά το κείμενο.

## Πρόταση

**ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 46, το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 62,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής<sup>1</sup>,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών<sup>2</sup>,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

---

<sup>1</sup> ΕΕ C , σ. .

<sup>2</sup> ΕΕ C , σ. .

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ελευθερία επιλογής επαγγέλματος είναι θεμελιώδες δικαίωμα. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης διασφαλίζει την ελευθερία του επαγγέλματος καθώς και την επιχειρηματική ελευθερία. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, η ελευθερία εγκατάστασης και η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών συνιστούν θεμελιώδεις αρχές της εσωτερικής αγοράς και κατοχυρώνονται στη Συνθήκη. Συνεπώς, οι εθνικοί κανόνες που οργανώνουν την πρόσβαση στα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα δεν θα πρέπει να αποτελούν αδικαιολόγητο και δυσανάλογο εμπόδιο για την άσκηση αυτών των θεμελιωδών δικαιωμάτων.
- (2) Ελλείπει ειδικών διατάξεων στο δίκαιο της Ένωσης για την εναρμόνιση των απαιτήσεων σχετικά με την πρόσβαση σε ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή την άσκηση αυτού, αποτελεί προνόμιο των κρατών μελών το δικαίωμα να αποφασίζουν εάν και με ποιον τρόπο θα κατοχυρώσουν νομοθετικά ένα επάγγελμα, εντός των ορίων των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων και της αναλογικότητας.
- (3) Η αρχή της αναλογικότητας είναι μία από τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης. Από τη νομολογία<sup>3</sup> προκύπτει ότι τα εθνικά μέτρα που ενδέχεται να παρακωλύσουν ή να καταστήσουν λιγότερο ελκυστική την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών που διασφαλίζονται με τη Συνθήκη θα πρέπει να πληρούν τέσσερις προϋποθέσεις: θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο που δεν δημιουργεί διακρίσεις· θα πρέπει να δικαιολογούνται βάσει στόχων δημόσιου συμφέροντος· θα πρέπει να είναι κατάλληλα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού· και θα πρέπει να μην είναι δεσμευτικά πέραν του βαθμού που είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

---

<sup>3</sup> Υπόθεση C-55/94, Reinhard Gebhard κατά Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano (Συλλογή 1995, σ. I-4165)

- (4) Η οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου<sup>4</sup> θέσπισε την υποχρέωση των κρατών μελών να αξιολογούν την αναλογικότητα των απαιτήσεων τους που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών και να κοινοποιούν στην Επιτροπή τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, δρομολογώντας την αποκαλούμενη διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξετάζουν αναλυτικά το σύνολο της νομοθεσίας τους για όλα τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα στην επικράτειά τους.
- (5) Τα αποτελέσματα της διαδικασίας αμοιβαίας αξιολόγησης κατέδειξαν έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά τα κριτήρια τα οποία πρέπει να χρησιμοποιούν οι εθνικές αρμόδιες αρχές κατά την αξιολόγηση της αναλογικότητας των απαιτήσεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών, καθώς και ανομοιόμορφο έλεγχο τέτοιων μέτρων σε όλα τα επίπεδα ρύθμισης. Συνεπώς, για να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς και να εξαλειφθούν οι φραγμοί όσον αφορά την ανάληψη και την άσκηση ορισμένων μισθωτών ή μη μισθωτών επαγγελματικών δραστηριοτήτων, είναι αναγκαίο να καθιερωθεί κοινή προσέγγιση στο επίπεδο της Ένωσης, που θα αποτρέπει τη θέσπιση δυσανάλογων μέτρων.
- (6) Στην ανακοίνωσή της «Αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς: περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις»<sup>5</sup> της 28ης Οκτωβρίου 2015, η Επιτροπή αναγνώρισε την ανάγκη να καθοριστεί ένα πλαίσιο ανάλυσης της αναλογικότητας που θα χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη όταν αναθεωρούν ισχύοντα μέτρα για τη νομοθετική κατοχύρωση επαγγελμάτων ή όταν προτείνουν νέες σχετικές ρυθμίσεις.
- (7) Οι δραστηριότητες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία θα πρέπει να αφορούν τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2005/36/EK. **Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο όρος «νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα» θα πρέπει να αναφέρεται αφενός στα υφιστάμενα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα όπως καθορίζονται στην οδηγία 2005/36/EK και αφετέρου στα επαγγέλματα που τα κράτη μέλη προτίθενται να κατοχυρώσουν με επακόλουθο να εμπίπτουν στον ορισμό των «νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων» της οδηγίας 2005/36/EK.** Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται παράλληλα με την οδηγία 2005/36/EK και με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων που καθορίζονται σε χωριστή πράξη της Ένωσης σχετικά με την πρόσβαση σε ένα συγκεκριμένο νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα και την άσκησή του.

<sup>4</sup> Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (EE L 255, 30.9.2005, σ. 22).

<sup>5</sup> COM (2015)550 final.

**(7α) Η οδηγία καθορίζει τους κανόνες που θα πρέπει να εφαρμόζονται, πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων, νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών. Διατάξεις οι οποίες δεν περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών, για παράδειγμα συντακτικές τροποποιήσεις ή τεχνικές προσαρμογές που πρέπει να επέλθουν στο περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.**

**(7β) Όταν τα κράτη μέλη μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο ειδικές απαιτήσεις σχετικά με την κατοχύρωση ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος που καθορίζονται σε χωριστή νομοθετική πράξη της Ένωσης, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται αξιολόγηση της αναλογικότητας όπως ορίζεται στις ειδικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Κατά παρέκκλιση, θα πρέπει να εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν απαιτήσεις παρακολούθησης, πληροφόρησης και διαφάνειας όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία.**

(8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται σε ένα κοινό ρυθμιστικό πλαίσιο βασισμένο σε σαφώς καθορισμένες νομικές έννοιες όσον αφορά τους διάφορους τρόπους νομοθετικής κατοχύρωσης ενός επαγγέλματος στην Ένωση. Υπάρχουν αρκετοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να κατοχυρωθεί νομοθετικά ένα επάγγελμα, για παράδειγμα με τον περιορισμό της πρόσβασης σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα ή της άσκησής της αποκλειστικά στους κατόχους ενός επαγγελματικού προσόντος. Οι εθνικές διατάξεις μπορούν επίσης να ρυθμίζουν έναν από τους τρόπους άσκησης ενός επαγγέλματος μέσω της θέσπισης προϋποθέσεων για τη χρήση επαγγελματικών τίτλων.

(9) Το βάρος της απόδειξης της αιτιολόγησης και της αναλογικότητας εναπόκειται στα κράτη μέλη. Οι λόγοι της νομοθετικής κατοχύρωσης τους οποίους επικαλείται ένα κράτος μέλος ως αιτιολόγηση θα πρέπει, επομένως, να συνοδεύονται από ανάλυση της καταλληλότητας και της αναλογικότητας του μέτρου που θεσπίζει το εν λόγω κράτος και από συγκεκριμένα στοιχεία που τεκμηριώνουν τα επιχειρήματά του, **λαμβάνομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων που ισχύουν στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. Η σχετική τεκμηρίωση που συνοδεύει τις νέες ή τροποποιημένες διατάξεις θα πρέπει να περιλαμβάνει αρκούντως λεπτομερή επεξήγηση ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της αναλογικότητας.**

- (10) Είναι σκόπιμο να ελέγχεται η αναλογικότητα των [...] **νέων ή τροποποιημένων** διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών **μετά τη θέσπιση** [...]. Η επανεξέταση της αναλογικότητας μιας περιοριστικής εθνικής νομοθεσίας στον τομέα των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων δεν θα πρέπει να βασίζεται μόνο στον στόχο αυτής της νομοθεσίας τη στιγμή της θέσπισής της, αλλά και στα αποτελέσματά της, τα οποία αξιολογούνται μετά τη θέσπισή της. Η αξιολόγηση της αναλογικότητας της εθνικής νομοθεσίας θα πρέπει να βασίζεται στις εξελίξεις που έχουν σημειωθεί στον τομέα **του νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος** μετά τη θέσπιση της νομοθεσίας.
- (11) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν τις αξιολογήσεις της αναλογικότητας, **ακόμη και όταν ένα επάγγελμα κατοχυρώνεται έμμεσα, με παραχώρηση της σχετικής αρμοδιότητας σε συγκεκριμένο επαγγελματικό φορέα,** με αντικειμενικό και ανεξάρτητο τρόπο [...], **λαμβάνοντας υπόψη αντικειμενικές διαπιστώσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τέτοιες απόψεις από κάθε φορέα που θεωρούν κατάλληλο και ικανό να παρέχει τις απόψεις αυτές, περιλαμβανομένων των υφιστάμενων φορέων που αποτελούν μέρος της εθνικής νομοθετικής διαδικασίας.** [...] **Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στις περιπτώσεις όπου** [...] η αξιολόγηση **διενεργείται από** [...] τις τοπικές αρχές, τους ρυθμιστικούς φορείς ή τις επαγγελματικές οργανώσεις, η μεγαλύτερη εγγύτητα στις τοπικές συνθήκες και οι εξειδικευμένες γνώσεις των οποίων θα μπορούσαν σε ορισμένες περιπτώσεις να τους καταστήσουν καταλληλότερους να προσδιορίσουν τον βέλτιστο τρόπο επίτευξης των στόχων δημόσιου συμφέροντος, **ενώ** [...] η επιλογή πολιτικής που υιοθετείται από αυτές τις αρχές ή τους φορείς ευνοεί τους κατεστημένους φορείς σε βάρος των νεοεισερχομένων στην αγορά.

(12) Όταν η ανάληψη και η άσκηση ορισμένων μισθωτών ή μη μισθωτών δραστηριοτήτων εξαρτάται από την προϋπόθεση της συμμόρφωσης με ορισμένες διατάξεις που σχετίζονται με ειδικά επαγγελματικά προσόντα, και οι οποίες καθορίζονται άμεσα ή έμμεσα από τα κράτη μέλη, είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται ότι αυτές οι διατάξεις δικαιολογούνται με βάση στόχους δημόσιου συμφέροντος, όπως αυτούς που προβλέπονται στη Συνθήκη, δηλαδή τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, ή επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, που αναγνωρίζονται ως τέτοιοι από τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ **και η οποία μπορεί να συνεχίσει να εξελίσσεται**. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι στόχοι δημόσιου συμφέροντος προσδιορίζονται δεόντως, ώστε να καθοριστεί η ένταση της κανονιστικής ρύθμισης. Για παράδειγμα, για να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν ένα περιθώριο διακριτικής ευχέρειας για να αποφασίζουν το επίπεδο προστασίας που επιθυμούν να παράσχουν στη δημόσια υγεία και τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθεί αυτή η προστασία. Είναι επίσης αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι μεταξύ των επιτακτικών λόγων γενικού συμφέροντος που έχουν αναγνωριστεί από το Δικαστήριο, συγκαταλέγονται η προστασία της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων· η προστασία των καταναλωτών, των αποδεκτών των υπηρεσιών και των εργαζομένων· η διασφάλιση της χρηστής απονομής της δικαιοσύνης· οι δίκαιες εμπορικές συναλλαγές· η καταπολέμηση της απάτης και η πρόληψη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής· [...] η ασφάλεια των **μεταφορών**· η προστασία του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένου του αστικού περιβάλλοντος· η υγεία των ζώων· η πνευματική ιδιοκτησία· η διασφάλιση και η διατήρηση της εθνικής ιστορικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς, οι στόχοι κοινωνικής πολιτικής και στόχοι πολιτιστικής πολιτικής. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, οι αμιγώς οικονομικοί λόγοι που έχουν ουσιαστικά προστατευτικούς στόχους, καθώς και οι αμιγώς διοικητικοί λόγοι, όπως η διενέργεια ελέγχων ή η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων, δεν μπορούν να αποτελούν επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος.

**(12α) Εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν το επίπεδο προστασίας που επιθυμούν να διασφαλίσουν για τους στόχους δημόσιου συμφέροντος και τον αναλογικό τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθεί το επίπεδο αυτό. Το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος επιβάλλει λιγότερο αυστηρούς κανόνες από κάποιο άλλο κράτος μέλος δεν συνεπάγεται ότι οι κανόνες του τελευταίου είναι δυσανάλογοι και ασύμβατοι με το δίκαιο της ΕΕ.**

- (13) Όταν ένα κράτος μέλος προτίθεται να κατοχυρώσει νομοθετικά ένα επάγγελμα ή να τροποποιήσει ισχύοντες κανόνες, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη φύση των κινδύνων που σχετίζονται με τους επιδιωκόμενους στόχους δημόσιου συμφέροντος, και ιδίως των κινδύνων για τους καταναλωτές, τους επαγγελματίες ή τρίτους. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι, στο πεδίο των επαγγελματικών υπηρεσιών, υπάρχει συνήθως ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ των καταναλωτών και των επαγγελματιών. Οι επαγγελματίες επιδεικνύουν υψηλό επίπεδο τεχνικών γνώσεων, τις οποίες μπορεί να μην διαθέτουν οι καταναλωτές, οι οποίοι κατά συνέπεια δυσκολεύονται να κρίνουν την ποιότητα των υπηρεσιών που τους παρέχονται, **πράγμα που ενδέχεται να εξακολουθεί να ισχύει παρά τη δυνητική μείωση της ασύμμετρης πληροφόρησης μεταξύ των επαγγελματιών και των αποδεκτών των υπηρεσιών ως επακόλουθο των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων.**
- (14) Για να εκπληρωθεί η απαίτηση της αναλογικότητας, το μέτρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο για τη διασφάλιση της επίτευξης του επιδιωκόμενου στόχου. Ένα μέτρο θα πρέπει να θεωρείται κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου μόνον εάν αντικατοπτρίζει πραγματικά την προσπάθεια επίτευξης του εν λόγω στόχου με συνεπή και συστηματικό τρόπο, για παράδειγμα όταν παρόμοιοι κίνδυνοι που σχετίζονται με ορισμένες δραστηριότητες αντιμετωπίζονται με συγκρίσιμο τρόπο και όταν τυχόν εξαιρέσεις στους σχετικούς περιορισμούς εφαρμόζονται λαμβανομένου υπόψη του δηλωθέντος στόχου. Επιπλέον, το εθνικό μέτρο θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και, επομένως, όταν δεν επηρεάζει το δικαιολογητικό του λόγου δεν θα πρέπει να θεωρείται κατάλληλο.
- (15) Οι απαιτήσεις που συνδέονται με τα επαγγελματικά προσόντα θα πρέπει να θεωρούνται αναγκαίες μόνον όταν τα ισχύοντα μέτρα, όπως ο νόμος περί προστασίας των καταναλωτών, δεν μπορούν να θεωρηθούν κατάλληλα ή πράγματι αποτελεσματικά για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου.
- (16) Μεταξύ των στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις εθνικές αρχές, τα σημαντικότερα είναι τα εξής: η σύνδεση μεταξύ του πεδίου επαγγελματικών δραστηριοτήτων που καλύπτεται από ένα επάγγελμα και του απαιτούμενου επαγγελματικού προσόντος· η πολυπλοκότητα των καθηκόντων, ειδικότερα όσον αφορά το επίπεδο, τη φύση και τη διάρκεια της κατάρτισης ή της πείρας που απαιτείται· η ύπαρξη διαφορετικών τρόπων απόκτησης του επαγγελματικού προσόντος· το πεδίο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των οποίων η άσκηση περιορίζεται αποκλειστικά στους κατόχους συγκεκριμένου επαγγελματικού προσόντος, και ιδιαίτερα αν οι αποκλειστικές δραστηριότητες που συνδέονται με ορισμένους επαγγελματίες μπορούν να ασκούνται από κοινού με άλλους επαγγελματίες· και ο βαθμός αυτονομίας στην άσκηση ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, ιδιαίτερα όταν οι δραστηριότητες που σχετίζονται με ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ασκούνται υπό τον έλεγχο και την ευθύνη ενός κατάλληλα ειδικευμένου επαγγελματία.

- (17) Όταν ένα κράτος μέλος κατοχυρώνει νομοθετικά ένα επάγγελμα, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις ενδέχεται να μειώνουν την ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ των καταναλωτών και των επαγγελματιών. Δεδομένης της ταχύτητας των τεχνολογικών αλλαγών και της επιστημονικής προόδου, οι αναπροσαρμογές των απαιτήσεων πρόσβασης στα νέα δεδομένα μπορεί να είναι ιδιαίτερης σημασίας για ορισμένα επαγγέλματα.
- (18) Τα [...] **κράτη μέλη** θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τον οικονομικό αντίκτυπο του μέτρου, [...] κυρίως σε σχέση με την **ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών**, [...] τον ανταγωνισμό στην αγορά [...] καθώς και τον αντίκτυπο στο δικαίωμα εργασίας και στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των υπηρεσιών εντός της Ένωσης. Βάσει αυτής της ανάλυσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακριβώνουν, ειδικότερα, κατά πόσο ο περιορισμός της πρόσβασης σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή της άσκησης αυτών [...] είναι αναλογικός με τη σημασία των επιδιωκόμενων στόχων και των προσδοκώμενων οφελών.
- (19) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβαίνουν σε σύγκριση μεταξύ του σχεδιαζόμενου εθνικού μέτρου και των εναλλακτικών και λιγότερο περιοριστικών λύσεων που θα επέτρεπαν την επίτευξη του ίδιου στόχου, αλλά θα επέβαλλαν λιγότερους περιορισμούς. Όταν τα μέτρα δικαιολογούνται με βάση την προστασία των καταναλωτών και όταν οι εντοπισθέντες κίνδυνοι περιορίζονται στη σχέση μεταξύ του επαγγελματία και του καταναλωτή χωρίς να επηρεάζουν αρνητικά τρίτους, ο στόχος θα μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερο περιοριστικά μέσα από τον περιορισμό της πρόσβασης των επαγγελματιών σε δραστηριότητες[...]. [...].

(20) Τα [...] **κράτη μέλη** θα πρέπει να διενεργούν [...] **συνολική** αξιολόγηση των περιστάσεων υπό τις οποίες θεσπίζεται και εφαρμόζεται [...] η **απαιτήση** και να εξετάζουν ειδικότερα την [...] επίπτωση της επιβολής επιπλέον **ταυτόχρονων** απαιτήσεων πέραν του ειδικού επαγγελματικού προσόντος. Η ανάληψη και άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων μπορεί να εξαρτάται από τη συμμόρφωση με ορισμένες διατάξεις, όπως οι κανόνες που σχετίζονται με την οργάνωση του επαγγέλματος, η υποχρεωτική εγγραφή σε επαγγελματικό φορέα, η επαγγελματική δεοντολογία, η εποπτεία και ευθύνη. Επομένως, κατά την αξιολόγηση της [...] επίπτωσης των **νέων ή τροποποιημένων** μέτρων, τα [...] **κράτη μέλη** θα πρέπει να λαμβάνουν επίσης υπόψη **τη συνδυασμένη επίπτωση αυτών των μέτρων με** άλλες ισχύουσες απαιτήσεις, όπως είναι λ.χ. η συνεχής επαγγελματική εξέλιξη, η υποχρεωτική εγγραφή σε επιμελητήριο, τα συστήματα καταχώρισης ή αδειοδότησης, οι ποσοτικοί περιορισμοί, οι ειδικές απαιτήσεις νομικής μορφής και οι απαιτήσεις εταιρικής συμμετοχής, οι εδαφικοί περιορισμοί, οι περιορισμοί που αφορούν δραστηριότητες πολλαπλών ειδικοτήτων και οι κανόνες περί ασυμβίβαστου, οι απαιτήσεις σε σχέση με την ασφαλιστική κάλυψη καθώς και οι απαιτήσεις γλωσσικών γνώσεων, στον βαθμό που είναι αναγκαίες για την άσκηση του επαγγέλματος. **Στην περίπτωση αυτή, οι ισχύουσες απαιτήσεις, οι οποίες δεν τροποποιούνται, δεν θα υπόκειται σε νέα αξιολόγηση της αναλογικότητας.** Ένα μέτρο που έχει θεσπιστεί από ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου εάν ουσιαστικά επαναλαμβάνει απαιτήσεις που έχουν ήδη θεσπιστεί στο πλαίσιο άλλων κανόνων ή διαδικασιών.

(20α) Η θέσπιση πρόσθετων απαιτήσεων μπορεί να επιφέρει προστιθέμενη αξία στον στόχο δημόσιου συμφέροντος και το γεγονός ότι θα πρέπει να αξιολογείται η συνδυασμένη τους επίπτωση δεν σημαίνει ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι δυσανάλογες. Για παράδειγμα, οι απαιτήσεις συνεγούς επαγγελματικής εξέλιξης μπορεί να είναι κατάλληλες για να εξασφαλιστεί ότι οι επαγγελματίες ενημερώνονται ως προς τις εξελίξεις στους αντίστοιχους τομείς τους, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην ασφαλή πρακτική σε επαγγέλματα με ιδιαίτερους κινδύνους, καθώς και όταν καλύπτουν τεχνικές, επιστημονικές, κανονιστικές και δεοντολογικές εξελίξεις και ενθαρρύνουν τους επαγγελματίες να συμμετέχουν σε δια βίου μάθηση συναφή με το επάγγελμά τους· ενώ για ορισμένα επαγγέλματα, όταν είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την επίτευξη του στόχου δημόσιου συμφέροντος, η υποχρεωτική εγγραφή σε επιμελητήριο μπορεί να θεωρηθεί σκόπιμη για να εξασφαλιστεί η κατάλληλη εποπτεία.

(20b) Τα κριτήρια αναλογικότητας, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, μπορούν να εφαρμοστούν στο κατάλληλο μέτρο και βαθμό έντασης κατά την αξιολόγηση της αναλογικότητας που διενεργείται πριν από τη θέσπιση νέων διατάξεων ή την τροποποίηση υφιστάμενων διατάξεων. Η έκταση και ο βαθμός της έντασης που εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης θα πρέπει να αναλογούν προς το περιεχόμενο της διάταξης και τον αντίκτυπό της.

(21) Είναι σημαντικό για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη παρέχουν πληροφόρηση [...] στις αντιπροσωπευτικές ενώσεις ή σε άλλους αρμόδιους ενδιαφερόμενους φορείς πριν από τη θέσπιση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων μέτρων για τον περιορισμό της πρόσβασης σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή της άσκησης αυτών, και ότι τους παρέχουν τη δυνατότητα να δημοσιοποιούν τις απόψεις τους.

(22) [...] Προς ενθάρρυνση των κρατών μελών να κοινοποιούν στα υπόλοιπα κράτη μέλη επαρκείς και τακτικά επικαιροποιούμενες πληροφορίες σχετικά με τη νομοθετική κατοχύρωση επαγγελμάτων, η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων του τρόπου με τον οποίο τα κράτη μέλη κατοχυρώνουν ένα συγκεκριμένο επάγγελμα καθώς και των επιπτώσεων μιας τέτοιας κατοχύρωσης. [...]

- (23) Για να αυξηθεί η διαφάνεια και να προαχθούν οι αξιολογήσεις αναλογικότητας με βάση συγκρίσιμα κριτήρια, είναι σημαντικό οι πληροφορίες που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη να είναι εύκολα προσβάσιμες στη βάση δεδομένων για τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, ώστε τα [...] **κράτη μέλη** να έχουν τη δυνατότητα να διατυπώνουν παρατηρήσεις.
- (24) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η άρση των δυσανάλογων περιορισμών στην πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί ωστόσο, λόγω της κλίμακας της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

*Άρθρο 1*

*Αντικείμενο*

Η παρούσα οδηγία προβλέπει κανόνες σχετικά με ένα κοινό πλαίσιο για τη διενέργεια αξιολογήσεων αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέων **ή την τροποποίηση υφιστάμενων** νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών [...], με σκοπό να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

## Άρθρο 2

### Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται **στις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις** [...] των κρατών μελών οι οποίες περιορίζουν την πρόσβαση σε ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή την άσκηση αυτού ή έναν από τους τρόπους άσκησής του, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης επαγγελματικών τίτλων και των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που επιτρέπονται στους κατόχους του σχετικού τίτλου, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2005/36/EK.
2. **Στο βαθμό που τα κράτη μέλη μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο** [...] ειδικές [...] **απαιτήσεις** σχετικά με την κατοχύρωση ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος **όπως καθορίζεται** [...] σε χωριστή πράξη της Ένωσης, [...] δεν εφαρμόζονται **τα άρθρα 4, 5 και 6, με την εξαίρεση του άρθρου 4 παράγραφος 4**, της παρούσας οδηγίας.  
**Η παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις απαιτήσεις που καθορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης, οι οποίες παρέχουν στα κράτη μέλη ευχέρεια επιλογής ως προς τον ακριβή τρόπο μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.**

## Άρθρο 3

### Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ορισμοί της οδηγίας 2005/36/EK **με την προϋπόθεση ότι ο όρος «νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα» αναφέρεται αφενός στα υφιστάμενα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα και αφετέρου στα επαγγέλματα τα οποία τα κράτη μέλη προτίθενται να κατοχυρώσουν.**

Επιπλέον, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) Ως «προστατευόμενος επαγγελματικός τίτλος» νοείται η μορφή νομοθετικής κατοχύρωσης ενός επαγγέλματος όπου για τη χρήση του τίτλου σε επαγγελματική δραστηριότητα ή ομάδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων απαιτείται συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν στον αντίστοιχο τομέα, δυνάμει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, είτε άμεσα είτε έμμεσα, και όπου η αθέμιτη χρήση αυτού του τίτλου υπόκειται σε κυρώσεις [...].

- β) Ως «αποκλειστικές δραστηριότητες» νοείται η μορφή νομοθετικής κατοχύρωσης ενός επαγγέλματος όπου η πρόσβαση σε επαγγελματική δραστηριότητα ή ομάδα επαγγελματιών δραστηριοτήτων περιορίζεται, άμεσα ή έμμεσα, δυνάμει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, αποκλειστικά στους ασκούντες ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης στην οποία η δραστηριότητα ασκείται από κοινού με άλλα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα.

#### Άρθρο 4

##### *Εκ των προτέρων αξιολόγηση των νέων μέτρων **και παρακολούθηση***

1. Τα κράτη μέλη [...] **διενεργούν αξιολόγηση της αναλογικότητας σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στην παρούσα οδηγία** πριν από τη θέσπιση νέων **ή την τροποποίηση υφιστάμενων** νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών[...].
2. Κάθε διάταξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνοδεύεται από [...] **επεξήγηση** που καθιστά δυνατή την εκτίμηση της συμμόρφωσης με την αρχή της αναλογικότητας.
3. Οι λόγοι βάσει των οποίων μια διάταξη θεωρείται δικαιολογημένη[...] και αναλογική τεκμηριώνονται με ποιοτικά και, όπου είναι εφικτό **και κατά περίπτωση**, με ποσοτικά [...] **στοιχεία, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων που ισχύουν στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.**
4. Τα κράτη μέλη ελέγχουν την αναλογικότητα των **νέων ή τροποποιημένων**, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών [...] **μετά τη θέσπιση** [...], λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τυχόν εξελίξεις που έχουν προκύψει μετά τη θέσπιση του υπό εξέταση μέτρου.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλιστεί ότι η αξιολόγηση της αναλογικότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διενεργείται με αντικειμενικό και ανεξάρτητο τρόπο, [...] λαμβάνοντας υπόψη [...] [...] αντικειμενικές [...] διαπιστώσεις.

#### *Άρθρο 5*

##### *Αιτιολόγηση βάσει στόχων δημόσιου συμφέροντος*

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών, τις οποίες σκοπεύουν να θεσπίσουν καθώς και οι τροποποιήσεις που σκοπεύουν να επιφέρουν σε υφιστάμενες διατάξεις δικαιολογούνται βάσει στόχων δημόσιου συμφέροντος.
2. Τα [...] κράτη μέλη εξετάζουν, ειδικότερα, αν αυτές οι διατάξεις δικαιολογούνται αντικειμενικά βάσει του στόχου της διασφάλισης της δημόσιας τάξης, της δημόσιας ασφάλειας ή της δημόσιας υγείας, ή βάσει επιτακτικών λόγων δημόσιου συμφέροντος, όπως η διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, η προστασία των καταναλωτών, των αποδεκτών των υπηρεσιών και των εργαζομένων, η διασφάλιση της χρηστής απονομής της δικαιοσύνης, οι δίκαιες εμπορικές συναλλαγές, η καταπολέμηση της απάτης και η πρόληψη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, η [...] ασφάλεια των μεταφορών, η προστασία του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένου του αστικού περιβάλλοντος, η υγεία των ζώων, η πνευματική ιδιοκτησία, η διασφάλιση και διατήρηση της εθνικής ιστορικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς, οι στόχοι κοινωνικής πολιτικής και οι στόχοι πολιτιστικής πολιτικής.
3. Οι λόγοι αμιγώς οικονομικής φύσης [...] ή οι αμιγώς διοικητικοί λόγοι δεν αποτελούν επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος που δικαιολογούν τον περιορισμό της πρόσβασης σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή της άσκησης αυτών.

Αναλογικότητα

1. Πριν από τη θέσπιση νέων **ή την τροποποίηση υφιστάμενων** νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών, [...] τα κράτη μέλη αξιολογούν κατά πόσο αυτές οι διατάξεις είναι [...] κατάλληλες για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
2. Όταν τα **κράτη μέλη αξιολογούν** [...] τη σκοπιμότητα και την αναλογικότητα των διατάξεων, η **έκταση της αξιολόγησης θα πρέπει να είναι ανάλογη προς το περιεχόμενο της διάταξης και τον αντίκτυπό της.** [...]

**Τα κράτη μέλη εξετάζουν:**

- (α) τη φύση των κινδύνων που σχετίζονται με τους επιδιωκόμενους στόχους δημόσιου συμφέροντος, και ιδίως των κινδύνων για τους [...] **αποδέκτες των υπηρεσιών, περιλαμβανομένων των καταναλωτών,** τους επαγγελματίες ή τρίτους·
  - (β) την καταλληλότητα της διάταξης [...] για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου [...].
- (βα) αν η διάταξη αυτή αντικατοπτρίζει πράγματι τον επιδιωκόμενο σκοπό με συνεπή και συστηματικό τρόπο:**
- (γ) την αναγκαιότητα της διάταξης και ειδικότερα αν οι ισχύοντες κανόνες ειδικού ή γενικότερου χαρακτήρα, όπως η νομοθεσία για την ασφάλεια των προϊόντων ή η νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών, δεν επαρκούν για να προστατεύσουν τον επιδιωκόμενο στόχο·

(γα) τον οικονομικό αντίκτυπο του μέτρου, κυρίως σε σχέση με τον βαθμό ανταγωνισμού στην αγορά και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και τον αντίκτυπο στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των υπηρεσιών εντός της Ένωσης:

(γβ) τη δυνατότητα χρήσης λιγότερο περιοριστικών μέσων για την επίτευξη του στόχου δημόσιου συμφέροντος· εάν οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν περιορίζονται στις σχέσεις μεταξύ του επαγγελματία και του καταναλωτή, χωρίς να επηρεάζονται αρνητικά τρίτα μέρη, τα κράτη μέλη αξιολογούν ειδικότερα αν ο σκοπός μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα και όχι με τον περιορισμό της πρόσβασης σε δραστηριότητες:

(γγ) την επίπτωση των νέων ή τροποποιημένων διατάξεων σε συνδυασμό με άλλες απαιτήσεις που περιορίζουν την πρόσβαση σε επάγγελμα ή την άσκηση αυτού, και ειδικότερα τον τρόπο με τον οποίο οι νέες ή τροποποιημένες διατάξεις, σε συνδυασμό με άλλες απαιτήσεις, συμβάλλουν στον ίδιο στόχο δημόσιου συμφέροντος και στην αναγκαιότητα της επίτευξής του.

Τα κράτη μέλη εξετάζουν επίσης τα ακόλουθα στοιχεία, κατά περίπτωση, σε σχέση με τη διάταξη που έχει θεσπιστεί ή τροποποιηθεί:

(δ) τη [...] σύνδεση μεταξύ του πεδίου των δραστηριοτήτων που αφορούν ένα επάγγελμα ή περιορίζονται αποκλειστικά σε αυτό και του απαιτούμενου επαγγελματικού προσόντος·

(ε) τη [...] σύνδεση μεταξύ της πολυπλοκότητας των καθηκόντων και της απαιτούμενης κατοχής ειδικών επαγγελματικών προσόντων, ιδίως όσον αφορά το επίπεδο, τη φύση και τη διάρκεια της κατάρτισης ή της πείρας που απαιτείται[...].

(εα) τη δυνατότητα να αποκτηθούν τα επαγγελματικά προσόντα μέσω εναλλακτικών οδών·

- (στ) [...] αν και για ποιο λόγο οι αποκλειστικές δραστηριότητες που συνδέονται με ορισμένα επαγγέλματα μπορούν ή δεν μπορούν να ασκούνται από κοινού με άλλα επαγγέλματα·
- (ς) τον βαθμό αυτονομίας στην άσκηση ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος και τον αντίκτυπο των οργανωτικών και εποπτικών ρυθμίσεων στην επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου, ειδικότερα όταν οι δραστηριότητες που σχετίζονται με ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ασκούνται υπό τον έλεγχο και την ευθύνη ενός κατάλληλα ειδικευμένου επαγγελματία·
- (η) τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις που ενδέχεται να μειώνουν αποτελεσματικά την ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ επαγγελματιών και καταναλωτών·
- (θ) [...];
- (ι) [...];
- (ια) [...].

3. [...]

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2([...]γγ), [...] τα **κράτη μέλη** αξιολογούν [...] την [...] επίπτωση **της νέας ή τροποποιημένης διάταξης σε συνδυασμό με μια ή περισσότερες [...]** απαιτήσεις, **και ιδίως τα εξής:**

α) αποκλειστικές δραστηριότητες[...].

**(αα) προστατευόμενος επαγγελματικός τίτλος:**

β) **υποχρεώσεις υποβολής** σε απαιτήσεις συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης·

γ) κανόνες σχετικοί με την οργάνωση του επαγγέλματος, την επαγγελματική δεοντολογία και εποπτεία·

δ) υποχρεωτική εγγραφή σε επιμελητήριο, συστήματα καταχώρισης ή αδειοδότησης, ειδικότερα όταν αυτές οι απαιτήσεις συνεπάγονται την κατοχή συγκεκριμένου επαγγελματικού προσόντος·

ε) ποσοτικοί περιορισμοί, ειδικότερα απαιτήσεις που περιορίζουν τον αριθμό των αδειών άσκησης μιας δραστηριότητας ή καθορίζουν έναν ελάχιστο ή μέγιστο αριθμό υπαλλήλων, διευθυντών ή εκπροσώπων που διαθέτουν συγκεκριμένα επαγγελματικά προσόντα·

στ) ειδικές απαιτήσεις σε σχέση με τη νομική μορφή ή απαιτήσεις που σχετίζονται με την εταιρική συμμετοχή ή τη διοίκηση μιας εταιρείας, στον βαθμό που αυτές οι απαιτήσεις συνδέονται άμεσα με την άσκηση του νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος·

ζ) εδαφικοί περιορισμοί, [...] **καθώς και** όταν το επάγγελμα είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο σε τμήματα της επικράτειας ενός κράτους μέλους με διαφορετικό τρόπο·

η) απαιτήσεις που περιορίζουν την άσκηση ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος από κοινού ή σε εταιρεία, καθώς και κανόνες περί ασυμβίβαστου·

θ) απαιτήσεις σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη ή άλλα μέσα προσωπικής ή συλλογικής **προστασίας** σχετικά με την επαγγελματική ευθύνη·

ι) απαιτήσεις γλωσσικών γνώσεων, στον βαθμό που είναι αναγκαίες για την άσκηση του επαγγέλματος.

## Άρθρο 7

### Πληροφόρηση και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

Τα κράτη μέλη **θέτουν**, με τα κατάλληλα μέσα, [...] **πληροφορίες στη διάθεση των** [...] αποδεκτών των υπηρεσιών [...] και **άλλων** σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων, **συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν** [...] ασκούν το επάγγελμα, πριν από τη θέσπιση νέων **ή την τροποποίηση υφιστάμενων** νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που περιορίζουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκηση αυτών [...] και τους παρέχουν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις απόψεις τους. **Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν εθνικές διαδικασίες.**

## Άρθρο 8

### Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των [...] κρατών μελών

1. Για τους σκοπούς της αποτελεσματικής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, [...] **η Επιτροπή** [...] **διευκολύνει** την ανταλλαγή πληροφοριών [...] **μεταξύ** [...] των κρατών μελών για ζητήματα που εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία, [...] **καθώς και** για το συγκεκριμένο τρόπο νομοθετικής κατοχύρωσης ενός επαγγέλματος ή τις επιπτώσεις μιας **τέτοιας** κατοχύρωσης [...].
2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις [...] **δημόσιες** αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαβίβαση και λήψη πληροφοριών για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 1.

## Άρθρο 9

### Διαφάνεια

1. Οι λόγοι βάσει των οποίων θεωρείται ότι οι διατάξεις, που αξιολογούνται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, είναι δικαιολογημένες[...] και αναλογικές, και οι οποίοι κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος[...] 5 [...] της οδηγίας 2005/36/EK, καταγράφονται από [...] **τα κράτη μέλη** στη βάση δεδομένων για τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/36/EK, και στη συνέχεια δημοσιοποιούνται από την Επιτροπή, **εκτός εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ζητεί ρητώς να μην δημοσιοποιηθούν οι σχετικοί λόγοι. Κάθε τέτοιο αίτημα πρέπει να αιτιολογείται.**
2. Τα κράτη μέλη [...] μπορούν να υποβάλλουν στην Επιτροπή ή στο κράτος μέλος που έχει [...] **κοινοποιήσει** τις διατάξεις, παρατηρήσεις **σχετικά με τις εν λόγω διατάξεις και τους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι είναι δικαιολογημένες και αναλογικές.**

## Άρθρο 10

### Επανεξέταση

1. Έως τις 18 Ιανουαρίου 2024 και ανά πενταετία μετά την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή και την υλοποίηση της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων πτυχών, του πεδίου εφαρμογής και της αποτελεσματικότητάς της.
2. Ανάλογα με την περίπτωση, η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνοδεύεται από σχετικές προτάσεις.

## Άρθρο 11

### Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο εντός **24 μηνών**. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

## Άρθρο 12

### Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την [εικοστή] ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

## Άρθρο 13

### Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος